

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 3To/16/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3617010036
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 04. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Hargaš
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2019:3617010036.2

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Romana Hargaša a sudcov JUDr. Petra Tótha a JUDr. Dušan Krč-Šeberu v trestnej veci proti obžalovanej F. Q., nar. X.XX.XXXX v K., toho času bytom K., X. XXXX/XX, trestnej stíhanej pre prečin ohrozovania mravnej výchovy mládeže podľa § 211 ods. 1 písm. b), ods. 3 písm. a) Tr.zák. v spojení s § 138 písm. b) Tr.zák., na verejnom zasadnutí dňa 17. apríla 2019, prejednal odvolanie prokurátora Okresnej prokuratúry Partizánske proti rozsudku Okresného súdu Partizánske zo dňa 5. decembra 2018, sp. zn. 1T/15/2017 a takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. por. sa odvolanie prokurátora zamietá, pretože nie je dôvodné.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Partizánske zo dňa 5. decembra 2018, sp. zn. 1T/15/2017, bola obžalovaná F. Q. právoplatne uznaná vinnou rozsudkom Okresného súdu Partizánske, č. k. 1T/15/2017-146 zo dňa 07.06.2017 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne, č. k. 3To/102/2017-158 na skutkovom základe, že ako rodič úmyselne umožnila svojej dcére mal. K. Q., nar. XX.XX.XXXX, žiačke Základnej školy J. P., X., H. č. XXX/XX v dobe od 22.04.2016 do 29.06.2016 vrátane, teda v školskom roku 2015/2016 v Partizánskom viesť záhaľčivý život tým, že napriek upozorneniam školy a Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Partizánskom na jej dochádzku do školy, nevenovala pozornosť jej výchove, nezaujímal sa o jej dochádzku do školy, umožnila jej záškoláctvo a tým mal. K. Q. mala v uvedenom období v školskom roku 2015/2016 202 neospravedlnených vyučovacích hodín, čím svoju maloletú dcéru vystavila nebezpečenstvu spustnutia, ktorý bol právne kvalifikovaný ako prečin ohrozovania mravnej výchovy mládeže podľa § 211 ods. 1 písm. b), ods. 3 písm. a/ Trestného zákona v spojení s § 138 písm. b/ Trestného zákona.

Za to bola odsúdená podľa § 211 ods. 3 Tr. zák. s použitím § 38 ods. 2 Tr. zák., § 36 písm. l) Tr. zák., § 37 písm. m) Tr. zák. a § 54 Tr. zák. na trest povinnej práce vo výmere 150 hodín. Podľa § 55 ods. 1 Tr. zák. trest povinnej práce je obžalovaná povinná vykonať najneskôr do jedného roka od nariadenia výkonu tohto trestu. Podľa § 55 ods. 3 Tr. zák. trest povinnej práce je obžalovaná povinná vykonávať osobne a vo svojom voľnom čase, bez nároku na odmenu.

Citovaný rozsudok okresného súdu nenadobudol právoplatnosť, pretože bezprostredne po jeho vyhlásení proti nemu prokurátor podal odvolanie proti výrokom o treste v neprospech obžalovanej do zápisnice o hlavnom pojednávaní ihneď po vyhlásení rozsudku. V písomných dôvodov odvolania prokurátor v úvode poukázal na výrovkovú časť napadnutého rozsudku. Ďalej uviedol nasledovné:

„Samosudca Okresného súdu Partizánske rozsudkom sp. zn. 1T/15/2017-249 zo dňa 05.12.2018 obžalovanú F. Q., právoplatne uznanú za vinnú rozsudkom Okresného súdu Partizánske sp. zn. 1T/15/2017-146 zo dňa 07.06.2017 v spojení s uznesením Krajského súdu Trenčín sp. zn. 3To/102/2017-158 za prečin ohrozovania mravnej výchovy mládeže podľa § 211 ods. 1 písm. b), ods. 3 písm. a) Trestného zákona odsúdil podľa § 211 ods. 3 Trestného zákona s použitím § 38 ods. 2 Trestného

zákona, § 36 písm. l) Trestného zákona, § 37 písm. m) Trestného zákona a § 54 Trestného zákona na trest povinnej práce vo výmere 150 hodín.

Výrok o treste predmetného rozhodnutia považujem za nesprávny, nakoľko uložený trest je neprimeraný, v rozpore so zásadami ukladania trestov.

Nesúhlasím s tvrdením súdu obsiahnutým v odôvodnení napadnutého rozhodnutia, že pri ukladaní druhu trestu a výmery trestu vychádzal zo zásad ukladania trestov uvedených v § 34 Trestného zákona, pričom prihliadol na spôsob spáchania trestného činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, poľahčujúce a priťažujúce okolnosti, na osobu páchatela, ako aj na možnosť jeho nápravy, nakoľko trest musí mať najmä prevýchovný účinok.

Mám za to, že prvostupňový súd pri ukladaní trestu a určovaní jeho druhu a výmery v predmetnej veci dostatočne nezohľadnil konkrétne okolnosti uvedené v ustanovení § 34 ods. 4 Trestného zákona.

Prvostupňový súd totiž pri ukladaní trestu dostatočne neprihliadol na dokazovanie doplnené v zmysle odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu, z ktorého vyplýva, že škola Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Partizánskom v máji 2015 oboznámila so zanedbávaním školskej dochádzky maloletej K., išlo o veľký počet vymeškaných hodín. Bolo podané trestné oznámenie a tiež boli vykonané pohovory s obžalovanou i maloletou, kde bola obžalovaná upovedomená o tom, že u dcéry je povinná školská dochádzka a je potrebné, aby dcéra do školy chodila, išlo o viacero pohovorov ako i pokusov o kontakt, avšak nie vždy boli úspešné, niekedy obžalovaná neotvárala dvere. Maloletá K. naďalej zanedbávala povinnú školskú dochádzku, obžalovanej bola ponúknutá poradenská pomoc a konzultácia na referáte poradensko-psychologických služieb na úrade, túto ponuku a pomoc prijala, avšak konzultácii sa zúčastnila zo šiestich asi dvakrát.

Nakoľko nedochádzalo k zlepšeniu, bolo podané opätovne trestné oznámenie a bol podaný i podnet na tunajší súd zo dňa 08.02.2016 na uloženie výchovného opatrenia - dohľadu. Toto výchovné opatrenie sa pravidelne každé dva mesiace vyhodnocovalo, avšak terénna práca bola zakaždým neúspešná, obžalovaná nereagovala ani na predvolania referátu poradensko-psychologických služieb, teda výchovné opatrenie bolo vyhodnotené ako neúčelné. Potom bol podaný nový návrh na uloženie iného výchovného opatrenia - pobyt v zariadení za účelom odbornej, diagnostiky, ktorému súd vyhovel, avšak sa nerealizovalo, nakoľko obžalovaná s úradom nespolupracovala, odmietla vydať dieťa a odovzdať ho do zariadenia.

Z vykonaného výsluchu svedka - pracovníčky ÚPSVR v Partizánskom vyplýva, že obžalovaná maloletú podporovala v tom, aby viedla záhaľčivý spôsob života. Obžalovaná síce prezentovala na úrade, že má snahu o riešenie danej situácie, avšak i ich psychológ to vyhodnotil, že to bolo len na verbálnej úrovni. Obžalovaná nereagovala na predvolania, ktoré jej boli zaslané, jej spolupráca s inštitúciami - ako aj s ÚPSVR Partizánske, oddelenie SPODaSK bola komplikovaná. S obžalovanou bolo ťažké sa telefonicky spojiť, telefón buď nezdvíhala alebo ho mala nedostupný. Taktiež bola zo strany úradu vykonaná viackrát terénna sociálna práca, ktorá bola málokedy úspešná, na opakované zvonenia ako aj klopanie nikto nereagoval. Doplneným dokazovaním bolo zistené, že príslušné orgány štátu využili všetky dostupné netrestné prostriedky na zabezpečenie riadneho plnenia si povinnej

školskej dochádzky maloletou, pričom príslušné štátne orgány nepochybili. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že tak školské zariadenie, ktoré maloletá v tom období navštevovala ako i orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately využili všetky dostupné prostriedky, aby sa dosiahla náprava (pokusy o komunikáciu s maloletou a obžalovanou, terénna sociálna práca, predvolávanie na pohovory, návštevy v domácnosti obžalovanej a maloletej) a v intenciách ich možností svoje opatrenia vyhodnocovali a pri zistených nedostatkoch na tieto upozorňovali príslušné orgány, resp. iniciovali konania na dosiahnutie nápravy (podanie podnetu zo strany ÚPSVR Partizánske na nariadenie výchovného opatrenia - dohľadu nad maloletou v zmysle § 37 ods. 2 písm. b) Zákona o rodine na tunajšom súde, a keďže toto menej invazívne opatrenie bolo vyhodnotené ako neúčelné, nakoľko sa ním nepodarilo dosiahnuť, aby si maloletá začala riadne plniť povinnú školskú dochádzku, bol zo strany ÚPSVR Partizánske podaný následne i podnet na uloženie výchovného opatrenia - nariadenie pobytu maloletej v zariadení, ktoré vykonáva odbornú diagnostiku najdlhšie na šesť mesiacov podľa § 37 ods. 3 písm. a) Zákona o rodine a neskoršie po vydaní tohto výchovného opatrenia následne podali na tunajší súd i návrh na jeho výkon, nakoľko obžalovaná dobrovoľne nesúhlasila s umiestnením dcéry do zariadenia, a tiež neumožnila vykonať realizáciu tohto rozhodnutia. Tieto okolnosti vyplynuli i z výsluchov triednej učiteľky maloletej, riaditeľky školy, ako i pracovníčky ÚPSVR Partizánske, pričom tieto potvrdili,

že s obžalovanou bola zložitá spolupráca a táto síce sľubovala zlepšenie situácie u maloletej, ale tieto jej sľuby zostávali len vo verbálnej rovine. Z doplneného vyluču triednej učiteľky maloletej a riaditeľky školy zároveň bolo zistené, že u maloletej K. nedošlo k šikanovaniu zo strany spolužiakov, či učiteľov, nakoľko pri rozsahu absencií maloletej ani nemalo kedy k takému niečomu dôjsť. Maloletá K. vo svojej výpovedi uviedla, že nechodila do školy, lebo sa venovala modelingu, obžalovaná mala o tom vedomosť. Zo správy Strednej odbornej školy agrotechnickej v Topoľčanoch vyplynulo, že aj pri pokračovaní v štúdiu na tejto škole pokračovala v zanedbávaní povinnej školskej dochádzky, keď od začiatku školského roka 2016/2017 ku dňu 09.05.2017 vymeškala 894 neospravedlnených hodín a v správe zo školy sa tiež konštatovalo, že nakoľko sa maloletá bez preukázania závažných dôvodov nezúčastnila vykonania komisionálnych skúšok a zo všetkých predmetov bola klasifikovaná stupňom prospechu „nedostatočný“, v štúdiu ďalej pokračovať nemohla a dňom 31.08.2017 prestala byť žiačkou tejto školy.

V nadväznosti na uvedené sa absolútne nemožno stotožniť so záverom súdu prvého stupňa, že na dosiahnutie účelu trestu a na naplnenie jeho represívnej zložky ako i individuálnej, či generálnej prevencie, bude postačujúci aj alternatívny trest k trestu odňatia slobody, a to konkrétne trest povinnej práce. Z hľadiska naplnenia prvku individuálnej prevencie prvostupňový súd dostatočne nezohľadnil doterajší život obžalovanej, a to najmä tú skutočnosť, že obžalovaná sa daného skutku dopustila v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia za rovnakú trestnú činnosť, pričom ani hrozba výkonu trestu odňatia slobody nebola pre obžalovanú dostatočná na to, aby viedla riadny život.

Zároveň súd vôbec neprihliadol a nerešpektoval krajským súdom zdôraznenú okolnosť, že v prípade spáchania trestného činu počas plynutia skúšobnej doby sa pri ukladaní trestu spravidla vyžaduje prísnejšia represia, pričom prelomenie tejto zásady a vybočenie z nej možno zohľadniť len za zistenia a preukázania okolností hodných osobitného zreteľa. Z vyššie uvedeného doplneného dokazovania taká okolnosť zistená nebola, práve naopak, boli zistené skutočnosti a okolnosti svedčiacie o úmyselnom konaní obžalovanej, ktorá maloletú dcéru v záškoláctve podporovala a toto jej umožňovala, pričom všemožne bránila príslušným orgánom v realizácii uložených výchovných opatrení u mal. K..

Práve vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti sa nemožno stotožniť s názorom súdu prvého stupňa, že tú okolnosť, že obžalovaná nebola schopná byť pre maloletú dostatočnou autoritou je možné hodnotiť z hľadiska ukladania trestu ako okolnosť relevantnú pre uloženie trestu. Veď tým, že obžalovaná bránila v realizácii výchovných opatrení u mal. K., vytvárala podmienky, aby maloletá v záhaľčivom spôsobe života a v záškoláctve pokračovala.

Taktiež nebolo nijako preukázané, že obžalovaná vykonáva osobnú starostlivosť o druhú dcéru V., čo súd prvého stupňa považuje za okolnosť, kedy prevažuje z pohľadu súdu prihliadnutie na základnú zásadu pre ukládanie trestov, že trest má postihovať iba páchatel'a tak, aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby. S uvedeným sa nemožno stotožniť, pričom túto argumentáciu obvinenej možno považovať len za jej snahu zbaviť sa zodpovednosti za spáchaný skutok. Nijako nebolo preukázané ani to, že by obžalovaná v dobe predmetného skutku vykonávala starostlivosť o svojho otca.

Prvostupňový súd teda nedostatočne hodnotil osobu obžalovanej, jej pomery a možnosť jej nápravy. Obžalovaná bola totiž doposiaľ 2-krát súdne trestaná za rovnaký trestný čin ako v tomto prípade, pričom v súčasnosti sa voči nej tiež vedie trestné stíhanie pre rovnaký trestný čin.

Mám za to, že na dosiahnutie účelu trestu nie je uloženie alternatívneho trestu obžalovanej dostatočné. Z uvedených dôvodov uložený druh trestu nezodpovedá všetkým hľadiskám rozhodným pre ukládanie trestov. Takýto trest nemôže pôsobiť na obžalovanú tak, aby v budúcnosti viedla riadny život, ale práve naopak.

Uložený trest sa vzhľadom na uvedené ani voči ostatným členom spoločnosti neprejavuje ako prvok generálnej prevencie. Nie je spôsobilý pôsobiť tak, aby ostatných členov spoločnosti odradil od páchania trestných činov. Takýto trest nemôže vyjadrovať ani morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou.

Mám za to, že v prípade obžalovanej bude len výkon nepodmienečného trestu odňatia slobody spĺňať kritériá individuálnej a generálnej prevencie a bude dostatočným vyjadrením morálneho odsúdenia obžalovanej spoločnosťou.

Takéto rozhodnutie súdu prvého stupňa je v rozpore s požiadavkou spravodlivého potrestania páchatel'ov trestných činov a povinnosťou pôsobiť na upevňovanie zákonnosti, t. j. na dôsledné zachovávanie zákona, aby bola vo vedomí verejnosti upevňovaná viera v spravodlivosť postupu a rozhodovania orgánov činných v trestnom konaní a súdov.

Z týchto dôvodov navrhujem, aby Krajský súd v Trenčíne podľa § 321 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku zrušil napadnutý výrok o treste rozsudku Okresného súdu Partizánske sp. zn. 1T/15/2017-249 zo dňa 05.12.2018 a aby podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku sám vo veci rozhodol tak, že obžalovanú F. Q. odsúdi podľa § 211 ods. 3 Trestného zákona s použitím § 38 ods. 2 Trestného zákona, § 36 písm. l) Trestného zákona, § 37 písm. m) Trestného zákona, § 49 ods. 2 Trestného zákona na trest odňatia slobody v prvej polovici trestnej sadzby nepodmienečne a podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona ju na výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženie.“

Krajský súd na podklade podaného odvolania prokurátora na verejnom zasadnutí v rozsahu a z dôvodov podľa § 317 ods. 1 Tr.por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého výroku rozsudku okresného súdu, proti ktorému podal prokurátor odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo. Svoju prieskumnú povinnosť odvolací súd okrem vytykaných chýb zameral aj na prípadné chyby, ktoré neboli odvolaním vytykané, avšak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr.por. Na základe vykonania svojej prieskumnej povinnosti v uvedených medziach dospel k záveru, že odvolanie prokurátora nie je dôvodné.

Pokiaľ ide o správnosť postupu okresného súdu, ktorý predchádzal vydaniu odvolaním napadnutého výroku o treste rozsudku okresného súdu, z obsahu odvolania prokurátora vyplýva, že v podanom odvolaní nie sú vytykané chyby takéhoto charakteru, pričom odvolací súd nezistil v postupe okresného súdu ani existenciu takýchto chýb, v odvolaní nevytykaných, ktoré by odôvodňovali podanie dovolania.

Na základe preskúmania správnosti samotných odvolaním prokurátora napadnutého výroku rozsudku okresného súdu o uloženom treste, odvolací súd dospel k záveru, že odvolanie prokurátora nie je dôvodné.

Z podaného odvolania prokurátora a jeho dôvodov vyplýva, že odvolanie bolo podané voči výrokom napadnutého rozsudku okresného súdu o treste povinnej práce, uloženom obžalovanej. Z dôvodov podaného odvolania vyplýva, že prokurátor namietal neprimeranú miernosť uloženého trestu, teda vadu napadnutého rozsudku v zmysle § 321 ods. 1 písm. e) Tr. por. Odvolací súd v tejto súvislosti považuje za potrebné tiež zdôrazniť, že v rámci preskúmania veci bol viazaný obsahom výrokov o vine obžalovanej (skutkových aj právnych) v napadnutom rozsudku, proti ktorým výrokom nebolo podané odvolanie žiadnou zo strán konania.

Podľa obsahu napadnutého rozsudku okresný súd okrem opisu obsahu vykonaných dôkazov uviedol nasledovné:

„Na základe vyššie popísaného vykonaného dokazovania súd vychádzal z ustálenej viny obžalovanej rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 1T/15/2017-146 zo dňa 07.06.2017 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne č.k. 3To/102/2017-158 zo dňa 23.05.2018, kedy bola obžalovaná uznaná vinnou zo spáchania prečinu ohrozovania mravnej výchovy mládeže podľa § 211 ods. 1 písm. b/, ods. 3 písm. a/ Trestného zákona v spojení s § 138 písm. b/ Trestného zákona, nakoľko výrok o vine nebol napadnutý opravným prostriedkom žiadnou zo strán a pri rozhodovaní o treste u obžalovanej vychádzal zo zásad pre ukládanie trestov uvedených v § 34 Trestného zákona zohľadňujúc spôsob spáchania trestného činu, jeho následok, zavinenie, poľahčujúce a priťažujúce okolnosti a osobu páchatel'a, jeho pomery ako aj možnosti jeho nápravy, pričom mal na zreteli tiež to, že trest má postihovať iba páchatel'a, tak aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby.

Pri ukladaní trestu súd aplikoval ustanovenie § 34 Trestného zákona ako aj § 38 Trestného zákona pričom zistil u obžalovanej jednu poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. l/ Trestného zákona (priznala sa k spáchaniu trestného činu a čin úprimne oľutovala) a jednu priťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. m/ Trestného zákona (bola už za trestný čin odsúdená). Súd pri rozhodovaní o treste mal na

zreteli aj ustanovenie § 1 Trestného poriadku v zmysle ktorého majú byť páchatelia podľa zákona spravodlivo potrestaný. Súd, rešpektujúc vyjadrený názor odvolacieho súdu, doplnil dokazovanie v naznačenom smere a v tejto súvislosti najmä zameral svoju pozornosť, či príslušné orgány štátu využili všetky dostupné netrestné prostriedky na zabezpečenie riadneho plnenia si povinnej školskej dochádzky maloletou, pričom tu konštatuje, že príslušné štátne orgány nepochybili. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že tak školské zariadenie, ktoré maloletá v tom období navštevovala, ako i orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately využívali všetky dostupné prostriedky, aby sa dosiahla náprava (pokusy o komunikáciu s maloletou a obžalovanou, terénna sociálna práca, predvolávanie na pohovory, návštevy v domácnosti obžalovanej a maloletej) a v intenciách ich možností svoje opatrenia vyhodnocovali a pri zistených nedostatkoch na tieto upozorňovali príslušné orgány, resp. iniciovali konania na dosiahnutie nápravy (podanie podnetu zo strany ÚPSVaR Partizánske na nariadenie výchovného opatrenia - dohľadu nad maloletou v zmysle § 37 ods. 2 písm. b/ Zákona o rodine na tunajšom súde a keďže toto menej invazívne opatrenie bolo vyhodnotené ako neúčelné, nakoľko sa ním nepodarilo dosiahnuť, aby si maloletá začala riadne plniť povinnú školskú dochádzku, bol zo strany ÚPSVaR Partizánske podaný následne i podnet na uloženie výchovného opatrenia - nariadenie pobytu maloletej v zariadení, ktoré vykonáva odbornú diagnostiku najdlhšie na šesť mesiacov podľa § 37 ods. 3 písm. a/ Zákona o rodine a neskoršie po vydaní tohto výchovného opatrenia následne podali na tunajší súd i návrh na jeho výkon, nakoľko obžalovaná dobrovoľne nesúhlasila s umiestnením dcéry do zariadenia a tiež neumožnila vykonať realizáciu tohto rozhodnutia). Tieto okolnosti vyplynuli i s doplneného dokazovania, keď boli na súde na návrh prokurátorky opätovne vypočuté triedna učiteľka maloletej, riaditeľka školy, ako i pracovníčka ÚPSVaR Partizánske, pričom tieto potvrdili, že s obžalovanou bola zložitá spolupráca a táto síce sľubovala zlepšenie situácie u maloletej, ale tieto jej sľuby zostávali len vo verbálnej rovine. Z doplneného výsluchu triednej učiteľky maloletej a riaditeľky školy zároveň súd zistil, že u maloletej K. nedošlo k šikanovaniu zo strany spolužiakov, či učiteľov, nakoľko pri tej absencii maloletej ani nemalo kedy k takému niečomu dôjsť. Maloletá K. vo svojej výpovedi uviedla, že nechodila do školy, lebo sa venovala modelingu, vyjadrovala sa aj tým spôsobom, že sa necítila v škole dobre, keď sa jej spolužiaci posmievali, že má veľa vymeškaných hodín, ale zároveň tiež potvrdila, že školu vymeškávala najmä kvôli modelingu. Obžalovaná mala o tom viac-menej vedomosť, aj s ňou o tom hovorila, avšak ona si aj tak urobila po svojom. V podstate nerešpektovala obžalovanú. Celú vec považuje za svoju vinu. Jej prípadné poukazy na nedobré vzťahy v školskom kolektíve (keď si ju mali spolužiaci doberať a hovoriť o tom, že nechodí do školy, čo jej prekážalo) možno hodnotiť ako účelové, nakoľko zo správy Strednej odbornej školy agrotechnickej v Topoľčanoch vyplynulo, že aj pri pokračovaní v štúdiu na tejto škole pokračovala v zanedbávaní povinnej školskej dochádzky, keď od začiatku školského roka 2016/2017 ku dňu 09.05.2017 vymeškala 894 neospravedlnených hodín a v správe zo školy sa tiež konštatovalo, že nakoľko sa maloletá bez preukázania závažných dôvodov nezúčastnila vykonania komisionálnych skúšok a zo všetkých predmetov bola klasifikovaná stupňom prospechu "nedostatočný", v štúdiu ďalej pokračovať nemohla a dňom 31.08.2017 prestala byť žiačkou tejto školy. Tu súd tiež konštatuje, že neplnenie si povinnej školskej dochádzky maloletou na Strednej odbornej škole agrotechnickej v Topoľčanoch v školskom roku 2016/2017 je predmetom trestného stíhania na tunajšom súde pod sp. zn. 2T/91/2017.

Ďalej súd pre rozhodnutie o treste skúmal i rodinné pomery na strane obžalovanej a jej tvrdenia o nepriaznivom zdravotnom stave ďalšej dcéry V., ako aj o nepriaznivom zdravotnom stave jej otca, ktorý žije v Trenčíne a o ktorého sa podľa jej tvrdenia starala 14 rokov, chodievala ho navštevovať každý piatok, kedy mu robila nákupy, platiť potrebné veci, niekedy chodievala aj častejšie, podľa potreby a nepoberala za to žiadny opatrovateľský príspevok, pričom zistil, že otec obžalovanej zomrel v Trenčíne dňa 02.08.2018, pričom z potvrdenia ÚPSVaR Trenčín tiež vyplynulo, že na tamojšom úrade nebol poberateľom žiadnych dávok a príspevkov. Dcéra obžalovanej V. je podľa správy mesta Partizánske poberateľkou invalidného dôchodku, jej ošetrojúca lekárka F. X. sa k jej zdravotnému stavu bližšie nevyjadřila, pričom len konštatovala, že obžalovaná od nej prevzala zdravotnú dokumentáciu dcéry z dôvodu presťahovania sa do Trenčína. Tiež svedkyňa PhDr. F. O., pracovníčka ÚPSVaR Partizánske potvrdila, že má vedomosť o zdravotných problémoch ďalšej dcéry obžalovanej.

Vzhľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti, ako aj na osobu obžalovanej a na možnosti jej nápravy, ako aj na povahu a následok spáchaného trestného činu dospel súd k záveru, že na dosiahnutie účelu trestu a na naplnenie jeho represívnej zložky ako i individuálnej, či generálnej prevencie, bude postačujúci aj alternatívny trest k trestu odňatia slobody, a to konkrétne trest povinnej práce. Zároveň súd prihliadol i na krajským súdom zdôraznenú okolnosť, že v prípade spáchania trestného činu počas

plynutia skúšobnej doby (v danom prípade išlo o odsúdenie za rovnaký trestný čin podmieneným trestom v trestnej veci vedenej na tunajšom súde pod sp. zn. 2T/28/2016), kedy sa pri ukladaní trestu spravidla vyžaduje prísnejšia represia, možno toto prelomenie tejto zásady a vybočenie z nej zohľadniť len za zistenia a preukázania okolností hodných osobitného zreteľa, tu súd konštatuje, že v danom prípade z doplneného dokazovania po vrátení veci odvolacím súdom tiež vyplynulo, že obžalovaná nebola schopná byť pre maloletú dostatočnou autoritou, táto ju dôsledne nerešpektovala a ako i samotná maloletá priznala, táto mala sama záujem na tom, aby sa zúčastňovala rôznych modelingových aktivít, a to i počas obdobia, kedy si bola povinná plniť školskú dochádzku, dokonca maloletá konštatovala, že sama cíti zodpovednosť za celú vec, čo samozrejme obžalovanú nezbavuje vinu z hľadiska trestnoprávných následkov, avšak je to možné hodnotiť z hľadiska ukladania trestu ako okolnosť relevantnú pre uloženie trestu, pričom maloletá v čase spáchania skutku mala 15 rokov a išlo aj o jej rozhodnutie, keď v tom videla príležitosť pre jej budúcu kariéru na úkor školskej dochádzky. Taktiež starostlivosť obžalovanej o druhú dcéru V. je okolnosťou, kedy prevažuje z pohľadu súdu prihliadnutie na základnú zásadu pre ukládanie trestov, že trest má postihovať iba páchatel'a, tak aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby. Za týchto okolností je podľa názoru súdu možné považovať za dostatočný i alternatívny trest, a to trest povinnej práce vo výmere 150 hodín, teda v strede zákonného rozpätia, s ktorým druhom trestu vyslovila súhlas aj obžalovaná a ktorého výmerou súd dostatočne zohľadnil závažnosť a následok konania obžalovanej. Teda tak, ako to súd konštatoval i pri prvotnom rozhodnutí, napriek recidíve obžalovanej a tomu, že skutok spáchala v skúšobnej dobe, má súd za to, že nie je nevyhnutné aby prevážila represívna zložka trestu pred zložkou výchovnou, ale naopak je vhodné a účelné, aby obžalovaná pod hrozbou premeny trestu vykonávala verejnoprospešnú prácu a takto bola prospešná pre spoločnosť a zároveň nedôjde k narušeniu väzieb v rodine obžalovanej, čím bude splnená zásada, že trest bude postihovať najmä páchatel'a a nezasiahne výrazne i do osudov ďalších členov rodiny obžalovanej, najmä jej ďalšej dcéry V..“

Podľa § 34 ods. 1 Tr. zák. trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatel'om tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou.

Podľa § 34 ods. 2 páchatel'ovi možno uložiť len taký druh trestu a len v takej výmere, ako je to ustanovené v tomto zákone, pričom tento zákon v osobitnej časti ustanovuje len trestné sadzby trestu odňatia slobody.

Podľa § 34 ods. 3 Tr. zák. trest má postihovať iba páchatel'a, tak aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby.

Podľa § 34 ods. 4 Tr. zák. pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, prirážajúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatel'a, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

Na základe preskúmania veci odvolací súd dospel k záveru, že skutkové zistenia okresného súdu vo vyššie citovanej časti napadnutého uznesenia majú úplnú oporu vo výsledkoch vykonaného dokazovania a opodstatňujú primeranosť okresným súdom uloženého trestu v prejednávanej veci. Podľa názoru odvolacieho súdu okresný súd v plnom rozsahu splnil pokyny, ktoré mu boli dané v uznesení Krajského súdu v Trenčíne, č. k. 3To/102/2017-158, zo dňa 23.05.2018 a na zistené skutočnosti správne aplikoval aj vyššie citované ustanovenia § 34 Tr. zák.

Nad rámec správnych úvah okresného súdu odvolací súd považuje za potrebné poukázať aj na to, že trest uložený obžalovanej napadnutým rozsudkom zohľadňuje aj skutočnosť, že k spáchaniu trestnej činnosti podstatnou mierou prispelo aj podľa názoru odvolacieho súdu zlyhanie štátu pri plnení svojej povinnosti zabezpečiť dieťaťu ochranu a starostlivosť nevyhnutnú pre jeho blaho v zmysle čl. 3 ods. 2 Dohovoru o právach dieťaťa. Zo spisového materiálu (najmä z pripojených spisov) vyplýva, že problémy so školskou dochádzkou maloletej (neospravedlivené vynechávanie povinnej školskej dochádzky) začali už od 4.5.2015, teda takmer rok pred začiatkom páchania skutku, pre ktorý je obžalovaná trestne stíhaná v tejto veci. Ak teda podľa právnej vety ustanovenia § 211 ods. 1 Tr. zák. reálne hrozilo nebezpečenstvo spustnutia maloletej v dôsledku záškoláctva, vyvstáva otázka, akým spôsobom si štát plnil svoju povinnosť podľa čl. 3 ods. 2 Dohovoru o právach dieťaťa, keď do rozhodnutia okresného súdu

napadnutým rozsudkom (do 5.12.2018) nebol štát schopný zabezpečiť realizáciu výchovného opatrenia na účely zabezpečenia diagnostiky maloletej. Je paradoxom, že o dočasnom odňatí maloletej, účelom ktorého odňatia mala byť realizácia diagnostiky a vedenie maloletej k zodpovednému prístupu k plneniu školských povinností, bolo súdom druhého stupňa v civilnom konaní rozhodnuté až dňa 6.9.2017, teda až po tom, čo u maloletej podľa § 22 ods. 1 (alinea dovŕšenia 16. roku veku dieťaťa) zákona č. 245/2008 Z. z. skončila povinnosť plniť povinnú školskú dochádzku dňom 31.8.2017. V tomto smere podľa názoru tohto senátu odvolacieho súdu zlyhali všetky príslušné orgány štátu, ktoré podľa čl. 3 ods. 2 Dohovoru o právach dieťaťa a nadväzujúcich zákonných ustanovení boli v danom prípade povinné prijať neodkladne rýchle a účinné opatrenia za účelom „zabezpečenia ochrany dieťaťa (maloletej) a starostlivosti nevyhnutnej pre jeho blaho“. Ak teda príslušné orgány štátu konali zjavne neefektívne, hoci podľa zistení okresného súdu formálne vykonávali úkony za účelom eliminácie zisteného záškoláctva maloletej, vytvorili tak podmienky na to, aby sa obžalovaná vôbec mohla dopustiť spáchania predmetnej trestnej činnosti aj v tomto prejednávanom prípade.

Z uvedených dôvodov odvolací súd dospel k záveru, že trest uložený obžalovanej okresným súdom napadnutým rozsudkom v danom prípade nevykazuje znaky neprimeranej miernosti v zmysle § 321 ods. 1 písm. e) Tr. por.

Na základe preskúmania správnosti napadnutých výrokov rozsudku okresného súdu o treste, uloženom obžalovanej, odvolací súd nezistil ani chyby odvolaním prokurátora nevytýkané, ktoré by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr.por.

Z tohto hľadiska odvolací súd považuje za potrebné poukázať na to, že podľa § 371 ods. 1 Tr. por. dovolanie možno podať, ak

- a) vo veci rozhodol nepríslušný súd,
- b) súd rozhodol v nezákonnom zložení,
- c) zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu,
- d) hlavné pojednávanie alebo verejné zasadnutie bolo vykonané v neprítomnosti obvineného, hoci na to neboli splnené zákonné podmienky,
- e) vo veci konal alebo rozhodol orgán činný v trestnom konaní, sudca alebo prísediaci, ktorý mal byť vylúčený z vykonávania úkonov trestného konania,
- f) trestné stíhanie bolo vykonané bez súhlasu poškodeného, hoci jeho súhlas sa podľa zákona vyžaduje,
- g) rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom,
- h) bol uložený trest mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby alebo bol uložený taký druh trestu, ktorý zákon za prejednávaný trestný čin nepripúšťa,
- i) rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť,
- j) bolo uložené ochranné opatrenie, hoci na to neboli splnené zákonné podmienky,
- k) proti obvinenému sa viedlo trestné stíhanie, hoci bolo neprípustné,
- l) odvolací súd zamietol odvolanie podľa § 316 ods. 1, hoci na to neboli splnené zákonné dôvody, alebo zobral na vedomie späťvzatie odvolania obhajcom alebo osobou uvedenou v § 308 ods. 2 napriek tomu, že obvinený nedal výslovný súhlas na späťvzatie odvolania,
- m) pred podaním obžaloby generálny prokurátor zrušil právoplatné rozhodnutie prokurátora po lehote uvedenej v § 364 ods. 3,
- n) bol obvinenému uložený trest odňatia slobody na doživotie a súd rozhodol, že podmiennečné prepustenie z výkonu tohto trestu nie je prípustné.

Na základe preskúmania napadnutého výroku rozsudku okresného súdu z uvedených dôvodov odvolací súd v prejednávanom prípade nezistil existenciu väd napadnutého rozsudku, uvedených v ustanovení § 371 ods. 1 Tr. por.

Podľa § 319 Tr.por. odvolací súd odvolanie zamietne, ak zistí, že nie je dôvodné. Keďže s poukazom na vyššie uvedené odvolací súd dospel k záveru, že odvolanie prokurátora nie je dôvodné, rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu zákon nepripúšťa žiadny ďalší riadny opravný prostriedok.